

D E C I Z I E

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Ion Corolevschi

Sveatoslav Moldovan

Tatiana Răducanu

examinînd recursul declarat de către Fundația Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova ,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Fundației Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 28 august 2012, Fundația Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 25 noiembrie 2011 între Fundația Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova și creditorul nerezident „MACROS SOLUTIONS LTD” a fost încheiat contractul de împrumut nr.559.

Prin înștiințarea din 26 noiembrie 2011 Fundația a fost informată că suma de 30 000 dolari SUA va fi alocată de persoana fizică Zhucov Konstantin și odată cu transmiterea numerarului, vor fi transmise originalele actelor necesare pentru semnare de către debitor, pentru ca ulterior actele semnate de Fundație să fie expediate în adresa creditorului prin intermediul oficiului poștal.

Ulterior, la 29 noiembrie 2011, Fundația a solicitat Băncii Naționale să notifice contractul de împrumut nr.559 din 25 noiembrie 2011, însă a primit refuz. Din aceste considerente, la 03 ianuarie 2012, a fost sesizată instanța de contencios administrativ, însă prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2012, menținută în vigoare prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 august 2012, acțiunea privind recunoașterea ilegală a refuzului Băncii Naționale a Moldovei și obligarea de a lua la evidență angajamentul extern conform contractului de împrumut, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Conform poziției Băncii Naționale, care a fost susținută de către instanțele judecătorești, înștiințarea din 26 noiembrie 2011 privind posibila cesiune de creanță, este un act juridic capabil să genereze drepturi și obligații părților exact ca un

contract de cesiune. Deși nu este de acord cu acest argument, la 19 iulie 2012 Fundația a solicitat notificarea BNM separată, bazată pe înștiințare.

Prin răspunsul nr. 10-01302/ 94/ 2454 din 07 august 2012, Banca Națională a Moldovei a refuzat să ia la evidență angajamentul extern privat, invocând drept temei încălcarea prevederilor pct.4.2 lit. a) și lit.c) din Instrucțiunea privind angajamentele externe, nr.185 din 13 iulie 2006 și anume că, nu au fost prezentate toate documentele pentru luarea la evidență a angajamentului extern privat în special, contractul de cesiune și notificarea a fost perfectată incomplet și incorect.

Consideră reclamantul că acesta este un răspuns nejustificat și solicită de a-1 recunoaște ilegal; de a obliga Banca Națională a Moldovei să ia la evidență angajamentul extern conform înștiințării din 26 noiembrie 2012; de a obliga Banca Națională a Moldovei să-i elibereze Fundației Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova notificația cu privire la împrumutul/creditul extern conform înștiințării din 26 noiembrie 2012.

Pin cererea de concretizare a cerințelor reclamanta a solicitat:

- de a recunoaște ilegal refuzul Băncii Naționale a Moldovei nr. 10-01302 94/ 2454 din 07 august 2012, privind luarea la evidență a angajamentului extern conform contractului de împrumut din 25 noiembrie 2011 nr.559 și înștiințării din 26 noiembrie 2011;
- de a obliga Banca Națională a Moldovei să ia la evidență angajamentul extern conform contractului de împrumut din 25 noiembrie 2011 nr.559 și înștiințării din 26 noiembrie 2011, sesizată prin notificația din 19 iulie 2012;
- de a obliga Banca Națională a Moldovei să-i elibereze Fundației Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova Notificația cu privire la împrumutul/creditul extern, conform contractului de împrumut din 25 noiembrie 2011 nr.559 și înștiințării din 26 noiembrie 2011.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 acțiunea a fost respinsă.

Fundația Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova a depus recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că prima instanță la emiterea hotărîrii a aplicat eronat normele de drept procedural, prin faptul că instanța nu a emis o încheiere motivată privind desfășurarea ședinței de judecată în lipsa mijloacelor de înregistrare audio.

La fel, recurentul invocă că concluziile instanței expuse în hotărîre vin în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Prin referință, intimatul Banca Națională a Moldovei a solicitat respingerea recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Conform art. 26 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 62 din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, persoanele juridice rezidente pot utiliza numerar în valută străină și cecuri de călătorie în valută străină (denumite în continuare *numerar*) în cazul primirii de la persoane fizice nerezidente a numerarului sub formă de împrumuturi/credite.

Deci, norma de drept menționată nu interzice Fundației Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova de a primi de la o persoană fizică nerezident a numerarului în valută străină sub formă de împrumut.

Totodată, statul a instituit și o anumită procedură de notificare.

Conform art. 6 alin. (5) și alin. (6) din Legea nr. 62 din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, operațiunilor valutare de capital care implică intrarea capitalului în Republica Moldova, în cazul primirii de către rezidenți de la nerezidenți a împrumuturilor/creditelor și garanțiilor specificate la alin.(6), li se aplică regimul de notificare, care are drept scop luarea la evidență de către Banca Națională a Moldovei a obligațiilor care derivă din operațiunile menționate ca rezultat al notificării de către rezidenți a acestor operațiuni. Sînt supuse notificării împrumuturile/creditele și garanțiile în cazul: 1) împrumuturilor/creditelor comerciale cu dobîndă, cu excepția primirii de către aderent (furnizorul rezident) a împrumutului/creditului de la factorul nerezident în cadrul operațiunii de factoring, în cazul asumării de către factorul nerezident a riscului insolvabilității debitorului nerezident pentru creanțele preluate; 2) împrumuturilor/creditelor financiare, cu excepția: a) creditelor interbancare cu termenul inițial de rambursare mai mic de un an; b) împrumuturilor/creditelor primite de la nerezidenți prin utilizarea cardurilor de credit emise de nerezidenți la cererea rezidenților; 3) garanțiilor emise de către garantul nerezident la tranzacția de bază între doi rezidenți.

Condițiile și modul de notificare a împrumuturilor/creditelor și garanțiilor se stabilesc de Banca Națională a Moldovei.

Conform pct. 4.1 din Instrucțiunea privind angajamentele externe, aprobată prin Hotărîrea Băncii Naționale a Moldovei nr. 185 din 13 iulie 2006, Banca Națională a Moldovei ia la evidență sau refuză luarea la evidență a angajamentului extern în termen de pînă la 15 zile lucrătoare de la data primirii notificăției.

Conform pct.4.2 din Instrucțiunea privind angajamentele externe, Banca Națională a Moldovei nu ia la evidență angajamentul extern în cazul în care:

a) nu au fost prezentate toate documentele conform prevederilor prezentei Instrucțiuni;

b) documentele prezentate de către rezident spre examinare nu corespund cerințelor prezentei Instrucțiuni;

c) notificația a fost perfectată incomplet și /sau incorect, inclusiv datele indicate în notificație nu corespund cu datele respective din documentele prezentate;

d) pentru realizarea angajamentului extern se preconizează deschiderea contului în străinătate supus autorizării de către Banca Națională a Moldovei, iar rezidentul nu a obținut autorizația respectivă.

Conform pct. 4.4 din Instrucțiunea privind angajamentele externe, după înlăturarea de către rezident a circumstanțelor care au stat la baza refuzului, rezidentul poate să se adreseze repetat la Banca Națională a Moldovei pentru luarea la evidență a angajamentului extern.

S-a constatat că între Fundației Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova și creditorul nerezident „MACROS SOLUTIONS LTD” a fost încheiat contract de împrumut nr. 559 din 25 noiembrie 2011.

Prin înștiințarea din 26 noiembrie 2011 Fundația a fost informată că suma de 30 000 dolari SUA va fi transmisă de persoana fizică Zhukov Konstantin și odată cu transmiterea numerarului vor fi transmise originalele actelor necesare pentru semnarea de către debitor, pentru ca ulterior actele semnate de Fundație să fie expediate în adresa creditorului prin intermediul poștal.

S-a constatat că la momentul depunerii notificației cu privire la împrumutul străin la 19 iulie 2012 recurentul nu a prezentat toate actele care ar justifica legalitatea împrumutului acordat a cărui notificare se solicită.

Astfel, înștiințarea din 26 noiembrie 2011 nu conține referire la faptul că Zhukov Konstantin are statut de cocreditor.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că este un fapt notoriu că documentele ce țin de relații financiare și bancare urmează să fie clare, certe, exacte și precise în conținut, ceea ce nu se poate spune de înștiințarea din 26 noiembrie 2011.

Mai mult ca atât, părțile nu neagă existența contractului de cesiune de creanță nr. 560 din 25 noiembrie 2011, deci nu constituia un impediment pentru recurent de a solicita оформarea înștiințării din 26 noiembrie 2011 în modul stabilit. Deci, recurentul urmează să-și asume riscul consecințelor apărute.

Conform art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Conform deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 07 august 2012 s-a constatat că contractul de cesiune de creanță nr. 560 din 25 noiembrie 2011 încheiat între „MACROS SOLUTIONS LTD” și Zhukov Konstantin a fost prezentat de recurent la 07 februarie 2012 în instanța de fond (f.d. 37 verso).

Deci, prima instanță corect a concluzionat că recurentul nu a prezentat toate documentele pentru luarea la evidență a angajamentului extern privat, fapt ce a generat refuzul Băncii Naționale a Moldovei de a lua la evidență angajamentul extern pretins.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că în conformitate cu pct. 4.4 din Instrucțiunea privind angajamentele externe, recurentul nu este lipsit de dreptul de a se adresa repetat Băncii Naționale a Moldovei pentru luarea la evidență a angajamentului extern, după înlăturarea de către rezident a circumstanțelor care au stat la baza refuzului.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că prima instanță nu a emis o încheiere motivată privind desfășurarea ședinței de judecată în lipsa mijloacelor de înregistrare audio. Contrar celor invocate în recurs, din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă că instanța s-a expus asupra faptului desfășurării ședinței de judecată în lipsa înregistrării audio, invocând motive de ordin tehnic.

Reieșind din cele menționate, Colegiul consideră concluzia primei instanțe despre respingerea acțiunii ca fiind justă, ea avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, în corespundere cu prevederile art.130 CPC.

Din considerentele enumerate și avînd în vedere faptul că hotărîrea primei instanțe este legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Fundația Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Fundației Copiilor de Plein-Air din Republica Moldova împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ,

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Corolevschi

Sveatoslav Moldovan

Tatiana Răducanu